

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

Merjasec

Vaupeth.

Žepanc

Kako se pri vas reče?

Hišna imena v naseljih Bukovica pri Vodicach, Koseze,
Polje pri Vodicach, Povodje, Selo pri Vodicach, Skaručna,
Šinkov Turn, Utik, Vesca in Vojsko

Vipavec

Gruntkal

Dermastja

Bergant

Prešov.

Primic

Eršaj

Kovač

Kako se pri vas reče?

Hišna imena v naseljih Bukovica pri Vodicach, Koseze, Polje pri Vodicach, Povodje, Selo pri Vodicach, Skaručna, Šinkov Turn, Utik, Vesca in Vojsko

Založila: Občina Vodice

Izdala: Razvojna agencija Zgornje Gorenjske

Zbrala in uredila: Klemen Klinar in Urška Luks, RAGOR

Slikovno gradivo: Barbara Baliž, Franc Gubanc, Demitrij Jamšek, dokumentacija Slovenskega etnografskega muzeja, Občina Vodice, Aco Franc Šuštar, Matej Vode

Oblikovanje: Jamaja – Maja Rostohar

Tisk: Medium Žirovnica

Naklada: 400 izvodov

Vodice, avgust 2019

Knjižica je natisnjena v okviru operacije Stara hišna imena, ki se izvaja v okviru LAS Za mesto in vas. Operacijo sofinancirata Evropska unija iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in Republika Slovenija v okviru Programa razvoja podeželja 2014–2020.

Organ upravljanja, določen za izvajanje Programa razvoj podeželja RS za obdobje 2014–2020, je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Za vsebino informacij je odgovoren izdajatelj. Izdajatelj zaradi podatkov, pridobljenih preko ustnih virov, ne jamči za popolno pravilnost hišnih imen in zgodb ter ne odgovarja za morebitne tipkarske napake v besedilu in zapisu hišnih imen.

Za pomoč pri raziskovanju hišnih imen se zahvaljujemo sodelujočim domačinom in doc. dr. Jožici Škofic.

Za ogled zbranih gorenjskih hišnih imen obiščite **www.hisnaimena.si**.

Fotografija na naslovnici: vhodna vrata Pri Anžku v Vesca (foto: Klemen Klinar)

Uvod

Hišna imena označujejo domačije in pripadajoča polja, travnike, gozdove ter predvsem ljudi, ki na teh domačijah živijo.

Ta »domača« imena so nastala iz potrebe po lažjem ločevanju domačinov med seboj in so se na domačijah obdržala kljub menjavi lastnikov in njihovih priimkov. Danes z opuščanjem kmetij in zamiranjem kmečkega življenja v vaseh hišna imena izginjajo iz vsakdanjega govora, vsa večkrat poznajo le še starejši. Da bi preprečili njihovo izginotje, je bil v sklopu projekta Stara hišna imena opravljen podroben pregled nekdanjih in današnjih hišnih imen v naseljih Bukovica pri Vodicach, Koseze, Polje pri Vodicach, Povodje, Selo pri Vodicach, Skaručna, Šinkov Turn, Utik, Vesca in Vojsko. Podatki za seznam hišnih imen, ki so objavljena v tej knjižici, so bili pridobljeni s pregledom zgodovinskih virov, z razgovori s starejšimi domačini in na srečanjih s krajinami v Utiku in na Skaručni. V knjižici so zbrana stara hišna imena, ki jih domačini za navedene lokacije poznajo, čeprav se imena v nekaterih primerih danes ne uporabljajo več.

Pomen in izvor hišnih imen

Hišna imena so del naše nesnovne kulturne dediščine. Ljudem še danes v vsakdanjem življenju služijo za prepoznavanje oseb in lastnine, ki pripadajo neki hiši. V njih se ohranja domače narečje in njegove krajevne govorne posebnosti. V razlagi hišnih imen se večkrat skrivajo zanimive zgodovinske

podrobnosti o kraju ali domačiji. Pomembna so tudi z vidika spodbujanja pripadnosti ljudi domačiji in domačemu kraju. Izvor hišnih imen je raznolik in marsikdaj ni več poznan. Najpogosteje izvirajo iz:

- ledinskih imen ali lokacije domačije (npr. Pri Ratikarju – domačija stoji na območju z ledinskim imenom *Na Rätikah*; Pri Prilesniku – domačija stoji ob gozdu, *pri lesu*),
- krajevnih ali pokrajinskih imen (npr. Pri Korošču – po priseljencu s *Koroške*),
- osebnih imen (npr. Pri Mihevovcu ali Pri Mihevcu – po imenu *Mihael, Miha*; Pri Boštku – po imenu *Boštjan*),
- priimkov (npr. Pri Kržiču – po priimku *Keršič*, v franciscejskem katastru vpisan kot Kerschitz; Pri Špenku – po priimku *Špenko*),
- vzdevkov, ki so nastali na podlagi telesnih posebnosti ali duševnih lastnosti nosilca, iz imen živali, rastlin, značilnih jedi ipd. (npr. Pri Štunfku – po izdelovanju nogavic, po domače *štúnfov*),
- poimenovanj za poklice in dejavnosti (npr. Pri Vončarju – na domačiji so se ukvarjali z *lončarstvom*).

Zgodovinski zapisi

Zapisi hišnih imen v zgodovinskih virih nam potrjujejo, da je hišno ime v času nastanka tega vira že obstajalo. Z njimi si včasih lahko pomagamo tudi pri ugotavljanju izvora hišnega imena. Zapise

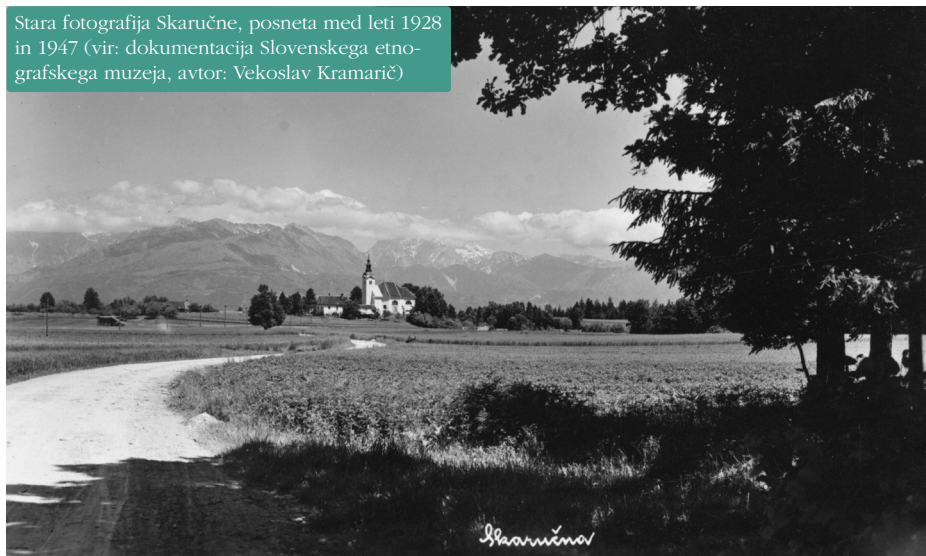
hišnih imen vsebujejo delovodniki Franciscejskega katastra za Kranjsko. Pridobljeni so iz Abecednega seznama lastnikov zemljišč katastrskih občin Bukovica, Polje, Skaručna, Šinkov Turn in Vesca iz leta 1827. Tudi v statusu animarum oziroma knjigi župljanov so hišna imena vodena kot posebna kategorija. V tabelah v knjižici so navedena hišna imena iz Statusov animarum župnije Vodice iz let 1852, 1863 in 1870, ki so hranjeni v Nadškofijskem arhivu Ljubljana. V preglednicah so navedeni prepisi hišnih imen iz navedenih zgodovinskih virov. Poševnica označuje, da hišnega imena v tem viru ni, ponekod je hišno ime neberljivo.

Jezikoslovna pojasnila

Ker so tako hišna imena kot tudi narečja

ter njihovi krajevni govori del nesnovne kulturne dediščine, so hišna imena zbrana in zapisana v njihovi narečni obliki. Pri zapisu narečnega izgovora hišnega imena so uporabljena naglasna znamenja, ki povedo, kako je hišno ime naglašeno in kakšen je naglašeni samoglasnik. Ostrivec označuje ozek in dolg glas (npr. répa, móka), strešica zaznamuje širok in dolg glas (npr. pêta, rôka), krativec pa širok in kratek glas (npr. kmèt, nastòp). Pri zapisu je uporabljen tudi znak za polglasnik »ə«, ki ga izgovarjamo kot samoglasnik v besedah pes [pès], vrtnar [vərtnár]. Hišnim imenom so dodane še delno poknjižene oblike, to je narečnemu izgovoru kar najbližji zapis z znaki slovenske abecede z nekaj glasoslovnimi korekturami.

Stara fotografija Skaručne, posneta med leti 1928 in 1947 (vir: dokumentacija Slovenskega etnografskega muzeja, avtor: Vekoslav Kramarič)

Bukovica pri Vodica

Po domače: *Búkovca*, kje: *u Búkovc*, domačin: *Bukulèn*, domačinka: *Bukulánka*

Hišna številka	Stara hišna št.	Franciscejski kataster 1827	Status animarum 1863	Hišno ime narečno	Hišno ime poknjženo
1	52	Jugelz	Jergez	Pər Ánzəlnə	Pri Anzelnu
2	53	Mateuseg	Matevshék	Pər Matévžkə	Pri Matevžku
3a	51	Sagode	Sagode	Pər Zəgudét	Pri Zagodetu
4	50	Drekar	Drekar	Pər Dəkárjə	Pri Dekarju
5	49	Petrouz	Petrovz	Pər Pétrovč	Pri Petrovcu
6	/	/	/	Pər Lúžarjə	Pri Lužarju
7	42	Matsche	Mate	Pər Mətéč	Pri Mateču
8	43	Irschel	Jershel	Pər Júrijə	Pri Jurju
9	27	Schubel	Shubel	Pər Mərtín	Pri Mrtinu
10	38	Jakzhouzh	Jakzheviz	Pər Jákčovč	Pri Jakčovcu
12	40	/	Shimnovz	Pər Šimnovč	Pri Šimnovcu
13	41	Brank	Brank	Pər Bránk	Pri Branku
14	37	Schargei	Shargej	Pər Žárgelj	Pri Žargeju
16a	36	Kadiuz	Kadivz	Pər Kadívc	Pri Kadivcu
17	35	Warantauz	Balantovz	Pər Bávantovč	Pri Bavantovcu
18	34	Skutnek	Skutnjek	Pər Skútnek	Pri Skutneku
19	32	Kimouz	Kimovz	Pər Kímovč	Pri Kimovcu
20	31	Tischler	Tishler	Pər Tíšlarjə	Pri Tišlarju
21	30	Merjassez	Merjasiz	Pər Mərijásčə	Pri Mrjascu
22	29	Welzian	Belzjan	Pər Belcján	Pri Belcjanu
23	28	Wossu	Osel	Pər Vösvə	Pri Vosvu
24	25	/	Purgar	Pər Púdgjarjə	Pri Pudgarju
25	24	Ferjanz	Ferjanz	Pər Fərijánkarjə	Pri Frjankarju
26	23	Woltek	Boltek	Pər Bóltovč	Pri Boltovcu
27a	19	Widouz	Bidovz	Pər Bídovč	Pri Bidovcu
28	18	Stantar	Shtantar	Pər Štántarjə	Pri Štantarju
30	44	Suate	Slate	Pər Zvətét	Pri Zvatetu
31	/	/	/	Pər Mújovt	Pri Mujovtu

Hišna številka	Stara hišna št.	Franciscejski kataster 1827	Status animarum 1863	Hišno ime narečno	Hišno ime poknjženo
33	/	/	/	Pər Pudbrėgarjə/ Pər Pubbrėgarjə	Pri Podbregarju/ Pri Pobregarju
34	22	Kupez	Kufiz	Pər Kúfcə	Pri Kufcu
35	21	Jurscheg	Jurzhek/Shtunfek	Pər Štúnfkə	Pri Štunfku
35a	20	/	Oslova Kajsha	Pər Gərčán	Pri Grčanu
36	17	Frenkau	Frenkov	Pər Alėšovc	Pri Alešovcu
37	16	Podlipz	Podlizez	Pər Pudlífč	Pri Podlifcu
38	15	Schargei	Shargejova Kajsha	Pər Kájžnek	Pri Kajžneku
39	14	Groisdek	Grojsdek	Pər Grujzkə	Pri Grojzdku
41	12	/	Kmetzheva Kajsha	Pər Kunčkə	Pri Končeku
42	/	/	/	Pər Jánezə	Pri Janezu
43	61	/	/	Pər Tínet	Pri Tinetu
44	/	/	/	Pər Míh	Pri Mihu
45	/	/	/	Pər Smúk	Pri Smuku
46	9	Pelveuz	Plevevz	Pər Plevévc	Pri Plevevcu
47	10	Kmetizh	Kmetizh	Pər Kmécč	Pri Kmeču
48	8	Prek	Prek	Pər Téhant	Pri Tehantu
49	7	/	Shtantarjeva Kajsha	Pər Jóžnek	Pri Jožneku
50	6	Plesouz	Per Jurjovih/Plesoviz	Pər Plėzovc	Pri Plezovcu
51	5	Ratkar	Rotkar	Pər Rətíkarjə	Pri Ratkarju
52	4	Selenz	Selenz	Pər Zelénc	Pri Zelencu
53	3	Hromz	Hromz	Pər Hrònc	Pri Hroncu
55	2	Rutschgai	Ruzhgej	Pər Rúčgej	Pri Ručgeju
56	1	Kadiuz	Kadivz	Pər Gmájnarjə	Pri Gmajnarju
/	11	Koschel	Koshel	/	/
/	13	Tomasheg	Tomashek	Pər Tumažkə	Pri Tomažku
/	26	/	Purgarjeva Kajsha/ Konček	Pər Šúštarjə	Pri Šuštarju
/	33	Udur	Odur	Pər Udúrjə	Pri Odurju
/	39	Schepan	Shepan	Pər Špán	Pri Španu
/	45	/	Per Gashperji	/	/
/	46	/	Matevshkova Kajsha	/	/

Hišna številka	Stara hišna št.	Franciscejski kataster 1827	Status animarum 1863	Hišno ime narečno	Hišno ime poknjženo
/	47	/	Shepanova Kajsha/ Hrastar	/	/
/	48	/	Shimnova Kajsha	/	/
/	55	/	Matezha Kajsha	/	/
/	/	/	/	Pər Kévdərnek	Pri Kevdrneku

Pri Jurju so nekoč imeli gostilno, v kateri so vaški moške preživeli veliko časa. Ker so »kvartali«
cele dneve in noči, so gospodinje svojim možem v gostilno nosile celo zajtrk in malico. To pa ni bila edina gostilna v vasi. S to dejavnostjo so se ukvarjali tudi Pri Plevevcu in Pri Anzelnu. Pri Plevevcu so imeli poleg gostinske dejavnosti še trgovino in majhno kmetijo. Otroci so morali vsako jutro že zelo zgodaj vstati, da so pred šolo pomagali pri delu. To je bil pogosto tudi izgovor za zamudo k pouku. Pri Anzelnu so imeli skozi zgodovino, ki sega v leto 1819, pri hiši krčmo, gostilno, trgovino in kmetijo. Tam je bila včasih tudi mitnica Šinkovega Turna, v kateri je živel mitničar z imenom Anzelm, po katerem se je hiše prijelo ime. Gostinska dejavnost se je ohranila vse do danes.

Domačije Pri Gmajnarju se je hišno ime prijelo po njeni legi ob gozdu, po domače gmajni. Lastniku so šaljivo pravili tudi Fúčək, saj naj bi denar za njivo zapravil na fucanju. Večkrat se je zgodilo, da je mislil, da ga vaški otroci dražijo, saj so pri igranju ristanca ob napaki vzklikali »fěč«.

Domačija Pri Zagodetu okoli leta 1950, na fotografiji Zagodetova teta Franca (vir: arhiv Aca Franca Šuštarja)

V hiši Pri Tomažku, ki je hišno ime dobila po lastniku Tomažu Branku, sta včasih živeli dve samski sestri. Ena od njiju je hodila »v tábərħ« pomagat na kmetije, da je dobila za jesti. Ko je nekoč prišla na domačijo Pri Ručgeju, je rekla gospodarju: »Dons bom pa pər vəs južnova. Kər eno šeflo vode več vlij v piskər.«

Z vatetov stari oče, Janez Sodnik, je bil v 1. svetovni vojni ruski ujetnik. Domači so bili prepričani, da je v vojni umrl, a se je po sedmih letih ujetništva vrnil domov. V Rusiji je opravljal delo čevljarja.

Slika domačije Pri Šimnovcu (vir: arhiv Demetrija Jamška)

Koseze

Po domače: *Kuséze*, kje: *u Kusézah*, domačin: *Kusežan*, domačinka: *Kusežanka*

Hišna številka	Stara hišna št.	Franciscejski kataster 1827	Status animarum 1870	Hišno ime narečno	Hišno ime poknjženo
1	20	Prelesnig	Perlesnik	Pər Pərlésənk	Pri Prilesniku
2	21	Martink	Martink	Pər Mərtínk	Pri Mrtinku
3	25	Petizhmann	Bitičman	Pər Bətičman	Pri Bitičmanu
4	/	/	/	Pər Bóltarjə	Pri Boltarju
5	/	/	/	Pər Tumažič	Pri Tomažiču
7	15	Shimen	Šimen	Pər Púdgərjə	Pri Pudgarju
8	18	Vonzhezh	Lončič	Pər Vunčič	Pri Vončiču
9	17	Schescheg	Šesek	Pər Šéskə	Pri Šesku
10	16	Koppitar	Kopitar	Pər Kupítarjə	Pri Kopitarju
11	14	Mihet	Vočnar*/Ločnar	Pər Vóčnarjə	Pri Vočnarju
12	/	/	/	Pər Górcərjə	Pri Grčarju
14	11	/	Jeshar	Pər Jésharjə	Pri Jesharju
15	19	Habeth	Habe	Pər Həbét	Pri Habetu
19	/	/	/	Pər Klándrə	Pri Klandru
20	12	Rak	Rak	Pər Rák	Pri Raku
21	9	Smodiuz	Smodivc	Pər Smudívc	Pri Smodivcu
22	10	Smodiuz	Augushtin*/Ustin	Pər Uštínovc	Pri Uštinovcu
25	1	Primz	Primic	Pər Prínc	Pri Princu
27	2	Anshke	Anžek	Pər Ánžkə	Pri Anžku
28	3	Thomash	Plesouz*/Plezovic	Pər Plézovc	Pri Plezovcu
30	5	Voru	Orel	Pər Vòrvə	Pri Vorvu
31	6	Meshnar	Mežnar	Pər Méžnarjə	Pri Mežnarju
32	7	Vishzhouz	Visec	Pər Víščovc	Pri Viščovcu
/	4	Zoren	Corn	/	/
/	8	Voru	Orlova Kajža	Vorvóva bájta	Vorvova bajta
/	13	Rak	Rakova kajža	/	/
/	26	/	Bidovc	/	/

* Status animarum 1852

Polje pri Vodica

Po domače: *Póle*, kje: *u Pól*, domačin: *Pólč*, domačinka: *Pólka*

Hišna številka	Stara hišna št.	Franciscejski kataster 1827	Status animarum 1870	Hišno ime narečno	Hišno ime poknjženo
3	2	Lonzhar	Lončar	Pər Vunčárjə	Pri Vončarju
3a	3	Hromz	Hromc	Pər Hrōnc	Pri Hroncu
4	/	/	/	Pər Šórnə	Pri Šornu
5	4	Lorenz	Lorenčik	Pər Urəncnek	Pri Urenčneku
6	6	Kovar	Kolar	Pər Kuvárjə	Pri Kovarju
7	5	Kodran	Kodran	Pər Kudrán	Pri Kodranu
10	9	Schustarshaj	Šuštarčik	Pər Šúštarčkə	Pri Šuštarču
11	12	Pippan	Pipanova kajža	Pər Pərnét	Pri Prnetu
13	16	Tscherin	Čerin	Pər Grujzkə	Pri Grojzdku
14	15	Pavauz	Pavovic	Pər Pávovc	Pri Pavovcu
15	19	Primz	Primic	Pər Prínc	Pri Princu
17	21	Thomaseutz	Tomaževic	Pər Tumážovc	Pri Tomažovcu
17a	23	Schustarshaj	Šuštarčkova kajža	Pər Pəstótárjə	Pri Pustotarju
18	20	Franze	Aleševčeva kajža	Pər Trátnek	Pri Tratneku
19	22	Gregorjautz	Gregorjevic	Pər Grəgórjə	Pri Gregorju
20	24	Koppatsch	Kopač	Pər Kupáč	Pri Kopaču
21	26	Alleshouz	Aleševic	Pər Əléšovc	Pri Alešovcu
22	25	Erschau	Eršaj	Pər Əlšáj	Pri Elšaju
23	27	Kadioutz	Kadiuc	Pər Kədívč	Pri Kadivcu
24	28	Ferjanz	Ferjanc	Pər Fərjájnc	Pri Frjancu
25	29	Rossmann	Resman	Pər Résmann	Pri Resmanu
26	30	Ferjanz	Matjažik	Pər Mətjájžkə	Pri Matjažku
27	32	Pippan	Gorni Pipan	Pər tə Zgórənmə Pípan	Pri Zgornjem Pipanu
28	33	Spoden Pippan	Spodni Pipan	Pər tə Spódənmə Pípan	Pri Spodnjem Pipanu
29	34	Janessitz	Janežič	Pər Jáněščə	Pri Janešču

Kako se pri vas reče? ● Hišna imena v naseljih Bukovica pri Vodicach, Koseze, Polje pri Vodicach, Povodje, Selo pri Vodicach, Skaručna, Šinkov Turn, Utik, Vesca in Vojsko

Hišna številka	Stara hišna št.	Franciscejski kataster 1827	Status anímarum 1870	Hišno ime narečno	Hišno ime poknjženo
31	/	/	/	Pər Bògnarjə	Pri Bognarju
32	36	Maidnek	Majdnek	Pər Májnek	Pri Majdneku
33	/	/	/	Tə stər gasilən dóm	Stari gasilni dom
/	1	Ossu	Osel	Pər Vòslə	Pri Voslu
/	7	Thomaseutz	Tomaževčeva kajža	/	/
/	8	/	Janežčeva kajža	/	/
/	10	/	Pipanova kajža	/	/
/	13	Rossmán	Resmanova kajža	/	/
/	14	Kadioutz	Kadivčeva kajža	/	/
/	17	Kozhar	Kožar	/	/
/	18	Ahetz	Ahec	/	/
/	31	Casperschaj	Gašperčik	/	/
/	37	Erschau	Eršajeva kajža	/	/

Domačija Pri Matjažku
(vir: arhiv Franca Gubanca)

Včasih je bila največja in najbogatejša domačija v vasi Pri Janešču, kjer so imeli veliko kmetijo in gostilno. Poznani so bili po različnih dobrotah: od pečenke, pečenic, krvavic do dobre pijače. Imeli so številne posle – hlapce, dekle, pastirje ... Njihov pomemben položaj v vasi se je kazal tudi pri vsakodnevnih opravilih, kot je pranje perila. Ženske so v tistih časih hodile prat na potok Poljšak. Največji kamen, ki je bil betoniran, je bil rezerviran za perico z Janeščove domačije. Ostale ženske so prale po skalah po velikosti glede na bogatijo grunta, s katerega so prihajale. (vir: Naši kraji nekoč, Turistično društvo Vodice)

Pri Vončarju so se včasih ukvarjali z lončarstvom, po čemer je domačija dobila ime, saj se lončarju v narečju reče »vunčar«. Sprva so pri hiši iz gline izdelovali lonce za kuhanje, ki so jih prodajali vse do Trsta. Dejavnost je kasneje prerasla v pečarstvo – izdelavo pečnic za kmečke peči, s čimer se ukvarjajo še danes. Po dejavnosti, s katero so se pri hiši ukvarjali, sta hišno ime dobili tudi domačija Pri Šuštarčku, kjer so se ukvarjali s čevljarstvom, ter domačija Pri Kovarju, kjer so bili kolarji.

Povodje

Po domače: *Puvúdje*, kje: *u Puvúdja*, domačin: *Puvúdanc*, domačinka: *Puvúdanka*

Hišna številka	Stara hišna št.	Franciscejski kataster 1827	Status animarum 1870	Hišno ime narečno	Hišno ime poknjženo
1	4	Rebou	Mlinar	Pər Mlínarjə	Pri Mlinarju
3	5	/	Spodni Rebol	Pər Rəbóv/Pər tə Céstənmə Rəbóv	Pri Rebovu/Pri Cestnem Rebovu
4	7	/	Gorni Rebol	Pər Rəbóv/Pər tə Gmájnəškmo Rəbóv	Pri Gmajneškem Rebovu
5	/	/	/	Pər Ôtot	Pri Ototu
6	/	/	/	Pər Rēzi	Pri Rezi
/	2	/	Kolešar	/	/
/	3	/	Bevčič	/	/
/	6	/	Spod. Rebola kajža	/	/
/	8	/	Gor. Rebola kajža	/	/

V vasi Povodje se nahajata dve domačiji s hišnim imenom Pri Rebovu, ki sta nastali z delitvijo posestva med dva sinova. Osnovno ime naj bi izhajalo iz besede »rebolj«, ki označuje svobodnega

kmeta s pravico do dedovanja. Da bi domačiji med seboj lažje ločili, se je tiste, ki je bila bližje stari cesti v Ljubljano, prijelo ime Pri Cestnem Rebovu, tiste, ki je bližje gozdu, pa Pri Gmajneškem Rebovu.

Selo pri Vodica

Po domače: *Sěv*, kje: *na Sěv*, domačin: *Sələn*, domačinka: *Səlánka*

Hišna številka	Stara hišna št.	Franciscejski kataster 1827	Status animarum 1852	Hišno ime narečno	Hišno ime poknjženo
1	/	/	/	Pər Klándrə	Pri Klandru
2	/	/	/	Pər Mərčún	Pri Mrčunu
3	Golo 8	Jernay	Jernaj	Pər Jərnáj	Pri Jrnaju
4	Golo 7	Andrescheg	Andrejzhek	Pər Andrėjčkə	Pri Andrejčku
5	Golo 9	Mejazzh	Pomejak	Pər Pudmájak	Pri Podmejaku
6	Golo 1	Porenta	Porenta	Pər Purént	Pri Porentu
8	Golo 2	Gasouz	Gusovz	Pər Búzovc	Pri Buzovcu
9	29	/	/	Pər Rusólnik	Pri Rosulniku
13	/	/	/	Pər Závakarjə	Pri Zavakarju
14	22	Jeras	Jeras	Pər Jərás	Pri Jerasu
15	/	/	/	Pər Skávarjə	Pri Skavarju
16	/	/	/	Pər Stəřžkə	Pri Stržku
17	27	Mlinar	Mlinar	Pər Mlínarjə	Pri Mlinarju
18	/	/	/	Pər Mərčún	Pri Mrčunu
19	/	/	/	Pər Kájžnek	Pri Kajžneku
20	19	Serschen	Sershen	Pər Səřšén	Pri Sršenu
21	18	Kotscher	Kozher	Pər Kóčarjə	Pri Kočarju
22	17	Aliasch	Aliash	Pər Əljáz	Pri Aljažu
23	16	Nadolek	Nadovlek	Pər Nədulék	Pri Nadoleku
24	/	/	/	Pər Pəstótnek	Pri Pustotniku
25	14	Mersche	Mershe	Pər Məřšét	Pri Mršetu

Hišna številka	Stara hišna št.	Franciscejski kataster 1827	Status animarum 1852	Hišno ime narečno	Hišno ime poknjženo
26	13	Woltouz	Boltovz	Pər Bóltovc	Pri Boltovcu
28	11	Anshetouz	Anshetovz	Pər Ənžét	Pri Anžetu
29	10	Thomasin	Tomashin	Pər Tumažín	Pri Tomažinu
30	20	Juvan	Ivan	Pər Iván	Pri Ivanu
31	21	Stefanz	Shtefanz	Pər Štéfanc	Pri Štefancu
31a	12	Spenk	Shpenko	Pər Špênk	Pri Špenku
32	/	/	/	Pər Kuváč	Pri Kovaču
33	/	/	/	Pər Jóhan	Pri Johanu
34	/	/	/	Pər Máksəlnə	Pri Makselnu
35	/	/	/	Pər Kazínarjə	Pri Kazinarju
/	Golo 3	Juvan	Ivanova Kajsha	/	/
/	Golo 5	Andrezheg	Andrejzheva Kajsha	/	/
/	Golo 6	Vorenz	Per Lorenzu	/	/
/	15	Serschen	Sershenova pustota	/	/
/	23	Martinouz	Martinoviz	Pər Martínovc	Pri Martinovcu
/	24	Podlesnikar	Podlisnikar	Pər Pušníkərjə	Pri Pošnikarju
/	25	/	Sershenova Kajsha	/	/
/	26	Aliasch	Ilijashova Kajsha	/	/
/	28	Franzek	Per Franzku	/	/

Domačija Pri Aljažu je bila pred 1. svetovno vojno močno zadolžena. Po končani vojni naj bi kmetijo rešila 18-letna lastnica, ki je s prodajo telička lahko poplačala ves dolg.

Hišno ime Pri Rosulniku izhaja iz priimka lastnikov. Ko so včasih z Dobena hodili v Šinkov Turn k maši, so se po poti nazaj ustavili tudi na tej domačiji in si privoščili silce žganja. Pri hiši naj bi se sicer ukvarjali z izdelovanjem ogrodij za lesene vozove, o čemer priča staro orodje, ki se je ohranilo vse do danes.

Kako se pri vas reče? ● Hišna imena v naseljih Bukovica pri Vodica, Koseze, Polje pri Vodica, Povodje, Selo pri Vodica, Skaručna, Šinkov Turn, Utik, Vesca in Vojsko

Skaručna

Po domače: *Skarúčna*, kje: *na Skarúčna*, domačin: *Skərčə̀n*, domačinka: *Skərčáńka*

Hišna številka	Stara hišna št.	Franciscejski kataster 1827	Status animarum 1870	Hišno ime narečno	Hišno ime poknjžieno
1	31	Samuda	Zamuda	Pər Zamúd	Pri Zamudu
2	30	Samuda	Farovž olim Mežnarija	Fárovž	Farovž
3	/	/	/	Mežnarija	Mežnarija
4	29	Nimer	Nimer	Pər Nímɾə	Pri Nimru
5	/	/	/	Pər Klešij	Pri Klešiju
6	/	/	/	Šóla	Šola
8	/	/	/	Pər Vóskarjə	Pri Voskarju
9	32	Rebou	Kovač	Pər Kuváč	Pri Kovaču
10	/	/	/	Pər Trávnə	Pri Travnu
11	34	Mlinar	Mlinar	Pər Májkarjə	Pri Majkarju
13	27	Šimnouz	Šimnovec	Pər Šímnovc	Pri Šimnovcu
14	26	Starre	Lončar	Pər Unčárjə	Pri Ončarju
15	25	Starre	Žepančeva kajža	Pər Kájžnek/ Pər Kájž	Pri Kajžneku/ Pri Kajži
16	24	Wirtizh	Birtič	Pər Bérč	Pri Berču
17	23	Uketz	Ukec	Pər Úkcə	Pri Uku

Hišna številka	Stara hišna št.	Franciscejski kataster 1827	Status animarum 1870	Hišno ime narečno	Hišno ime poknjženo
18	20	Inglitsch	Inglič	Pər Íngəlc̥	Pri Ingliču
20	21	Shetinz	Šetinc	Pər Šətínc	Pri Šetincu
21	19	Koshtomaj	Koštomaj	Pər Kuštumáj	Pri Koštomaju
22	15	Jurjouz	Jurjevic	Pər Júrvovc	Pri Jurjovcu
23	14	Shepanz	Žepanc	Pər Špánc	Pri Špancu
26	/	/	/	Pər Dácarjə	Pri Dacarju
27	/	/	/	Pər Čərnívc	Pri Črnivcu
28	/	/	/	Pər Fúčkə	Pri Fučku
29	13	Marenka	Marenka	Pər Marēnk	Pri Marenku
31	12	Markesh	Merkuš	Pər Mərkúš	Pri Mrkušu
32	11	Sorr	Zor	Pər Zór	Pri Zoru
33	3	Poschetoutz	Mihelovc	Pər Bužetovc	Pri Bužetovcu
34	4	Bossetouz	Blažetovc	Pər Məhéovnc	Pri Miheovcu
35	5	Inglitsch	Ingličeva kajža	Pər Prúsnik	Pri Prusniku
36	7	Tink	Tink	Pər Tínc	Pri Tinku
37	8	Jakelnoutz	Jakelnovc	Pər Jákəlnovc	Pri Jakelnovcu
38	2	Kauterenk	Kavternik	Pər Júrvə	Pri Jurju
39	1	Kauterenk	Majeron	Pər Pólarčkə	Pri Polarčku
40	/	/	/	Pər Pípan	Pri Pipanu
/	6	Mechevouz	Mihelovceva kajža	/	/
/	9	/	Merkuševa kajža	/	/
/	10	/	Zamudova kajža	/	/
/	16	/	Jurjevčeva kajža	/	/
/	17	Kraitzer	Krajcer	/	/
/	18	Juvan	Ivan	Pər Iván	Pri Ivanu
/	22	Shetinz	Šetinčeva kajža	/	/
/	28	/	Mlinarjeva kajža	/	/
/	33	Irschel	Jeršel	/	/
/	35	/	Zorova kajža	/	/

Stara razglednica Skaručne. Levo pred cerkvijo domačija Pri Klešiju, zgoraj desno domačija Pri Mrkušu. (vir: arhiv Barbare Baliž)

Domačija Pri Voskarju je stala na zelo ozki parceli, zaradi česar je bila tudi hiša zelo ozka. V šali so domačini radi govorili: »Parcela vozka, niva vozka, baba vozka.« Slednje zato, ker je bila tudi hišna gospodinja zelo suha.

Na Skaručni sta bili včasih dve kovačiji. Domačija Pri Klešiju je bila zgrajena okoli leta 1918. Zgradil jo je Andrej Nahtigal. Bil je podkovski kovač, kar pomeni, da je podkoval vprežno živino, izdeloval pa je tudi okovana kolesa in vozove. Pri Kovaču so bili navadni kovači, ki so izdelovali vsakdanje orodje, ponve in podobe stvari.

Domačija Pri Nimru z letnico 1771, fotografirano leta 1928 (vir: dokumentacija Slovenskega etnografskega muzeja, avtor: Fran Vesel)

Razglednica Šinkovega turna – vas je dobila ime po gradu Šenkov Turn, ta pa po njegovem graditelju Schenku. Schenk je leta 1250 postavil visok stolp in okoli njega močno obzidje. Sredi 17. stoletja so prvotni stolp podrli in postavili novo graščino, ki je bila kasneje večkrat prezidana. Leta 1632 je grad kupil in preuredil Andrej Hren, po njegovi smrti pa ga je dobil Tomaž Hren, ljubljanski škof. Pred 2. svetovno vojno je bila v gradu šola. Ker so se v zdajšnje stavbo preselili mežnarji, se je domačije prijelo ime Pri Mežnarju. (vir: arhiv Občine Vodice)

Šinkov Turn

Po domače: *Šinkov Túrən/Túrən*, kje: u *Šinkovmo Túrən/poh Túrənəm*, domačin: *Túrənčən*, domačinka: *Túrənčanka*

Hišna številka	Stara hišna št.	Franciscejski kataster 1827	Status animarum 1870	Hišno ime narečno	Hišno ime poknjženo
32	Koseze 22	Lippar	Lipar	Pər Líparjə	Pri Liparju
34	1	Pestotnig	Pestotnekova Kajsha*/Matiček	Pər Matičkə	Pri Matičku
35	Koseze 23	Bizhek	Biček	Pər Bídrə	Pri Bidru
36	2	Masouz	Mažovic	Pər Mázovc	Pri Mazovcu
37	3	Schustar	Šuštar	Pər Šúštarjə	Pri Šuštarju
38	5	Mathijouz	Matijovic	Pər Matijovc	Pri Matijovcu
39	4	Wendouz	Benda	Pər Béndovc	Pri Bendovcu
40	6	Pestotnig	Pustotnik	Pər Pəstótənk	Pri Pustotniku
41	7	Matijak	Matjak	Pər Mətják	Pri Matjaku
43	8	Andrejouz	Andrejevic	Pər Əndréjovc	Pri Andrejovcu
44	17	Jernejouz	Jernejevic	Pər Jernéjovc	Pri Jernejovcu
45	9	Jakopin	Jakopin	Pər Jəkupín	Pri Jakopinu
46	11	Trampush	Trampuš	Pər Trámpšə	Pri Trampšu
47	12	Maidon	Majdon	Pər Məjdón	Pri Majdonu

* Status animarum 1852

Hišna številka	Stara hišna št.	Franciscejski kataster 1827	Status animarum 1870	Hišno ime narečno	Hišno ime poknjženo
48	13	Krishekar	Križaker	Pər Krišekarjə	Pri Krišekarju
49	/	/	/	Pər Míh	Pri Mihiu
52	/	/	/	Pər Jernéj	Pri Jerneju
55	14	/	Grad	Pər Méžnarjə	Pri Mežnarju
60	15	Mesnerhaus	Mežnarija	Mežnaríja	Mežnarija
/	10	Vassar	Lazar	Pər Vázarjə	Pri Vazarju
/	16	Pfarhof	Farovž	Fárovž	Farovž
/	Koseze 24	Jernek	Jernek	/	/

Domačije Pri Jerneju se je hišno ime prijelo po prvem gospodarju Jerneju Ravnikarju, ki je leta 1912 zgradil hišo. Imeli so trgovino, zato domačini uporabljajo tudi hišno ime *U Štəcín* ali

Pər Štəcnárjə. Prodajali so osnovne življenjske potrebščine, kot so olje, sladkor in petrolej, imeli so tudi vinotoč. To je bila prva hiša v vasi z belo kuhinjo.

Utik

Po domače: *Utík*, kje: *u Utík*, domačin: *Utikə̀n*, domačinka: *Utikánka*

Hišna številka	Stara hišna št.	Franciscejski kataster 1827	Status animarum 1863	Hišno ime narečno	Hišno ime poknjženo
2	6	Jerman	Jerman	Pər Jərman	Pri Jermanu
3	/	/	/	Pər Gulób	Pri Golobu
4	7	Jeschouz	Jesheviz	Pər Jéžovc	Pri Ježovcu
5	8	Kovazh	Kovazh	Pər Kuváč	Pri Kovaču
6	/	/	/	Pər Zálókarjə	Pri Zalokarju
8	25	/	/	Pər Méžnarjə	Pri Mežnarju
9	9	Webar	Beber	Pər Bəbrə	Pri Bebru
10	10	Zurk	Zurk	Pər Cúrk	Pri Curku
11	11	Trampzh	Trampush	Pər Trámpš	Pri Trampšu
12	12	Jakopouz	Jakopoviz	Pər Jákopovc	Pri Jakopovcu

Hišna številka	Stara hišna št.	Franciscejski kataster 1827	Status anímarum 1863	Hišno ime narečno	Hišno ime poknjženo
13	13	Mesnery	Meshnaríja	Pər Máh	Pri Mahu
14	18	Jerass	Jeras	Pər Jərás	Pri Jerasu
15	14	Roschmann	Roshman	Pər Róžman	Pri Rožmanu
16	17	Mateusel	Matevshek/Matevsel	Pər Kímovc	Pri Kimovcu
17	15	Kovazh	Kovazh	Pər Pík	Pri Píku
20	32	/	/	Pər Bərgánt	Pri Brgantu
24	22	Petran	Petran	Pər Pətrán	Pri Petranu
25	23	Skrabar	Shkrabar	Pər Škrábarjə	Pri Škrabarju
26	21	Smrekar	Smrekar	Pər Smərékarjə	Pri Smrekarju
28	19	Lukez	Ukez	Pər Bógnarčkə	Pri Bognarčku
29	24	Vehar	Vehar	Pər Vəharjə	Pri Veharju
30	Bukovica 57	Drekar	Drekar	Pər Dəkárjə	Pri Dekarju
31	/	/	/	Pər Fílip	Pri Filipu
34	4	/	Kovazhova Kajsha	Pər Təžídán	Pri Tažidanu
35	Bukovica 56	Pangre	Pangerz	Pər Pəngrét	Pri Pangretu
37	/	/	/	Pər Tínet	Pri Tinetu
38	/	/	/	Pər Gróg	Pri Grogu
39	3	Boschtek	Boshtek	Pər Buštəkə	Pri Boštku
40	2	/	Meshnar	Pər Méžnarčkə	Pri Mežnarčku
41	/	/	/	Pər Bógnarjə	Pri Bognarju
42	Bukovica 54	Tinesch	Balantovz	Pər Mərčún	Pri Mrčunu
44	1	Pleveuz	Pelvevz	Pər Plevévč	Pri Plevovcu
/	5	/	Jermanova Kajsha	/	/
/	16	/	Roshmanova Kajsha	/	/
/	20	Paulizhek	Pavlizhek	Pər Povlíčkə	Pri Povličku
/	25	/	Veharjeva Kajsha	/	/
/	27	/	/	Pər Smúk	Pri Smuku
/	Bukovica 58	Petelen	Peteln	Pər Pətəlín	Pri Petelinu

Na kmetiji Pri Jermanu naj bi leta 1905 pričeli z gradnjo vodnjaka, globokega 28 metrov. Za plačilo del so bili primorani prodati večino svojega imetja. Tako je

kmetija, ki je nekoč veljala za eno večjih in premožnejših in teh krajih, ostala brez večine svojega premoženja. Danes vodnjaka ne uporabljajo več.

Vesca

Po domače: *Uscá*, kje: *u Uscə*, domačin: *Uščən*, domačinka: *Uščánka*

Hišna številka	Stara hišna št.	Franciscejski kataster 1827	Status animarum 1852	Hišno ime narečno	Hišno ime poknjženo
1	1	Gobidouz	Gobidovz	Pəɾ Gubídovc	Pri Gobidovc
3	3	Semerekar	Smrekar	Pəɾ Smərékarjə	Pri Smerekarju
4	4	Kerschetz	Kershizh	Pəɾ Kəɾžič	Pri Kržiču
5	6	Grogorjouz	Gregorevz	Pəɾ Grógovc	Pri Grogovcu
7	7	Gorjanz	Gorjanz	Pəɾ Gurjánč	Pri Gorjancu
9	9	Anshetouz	Per Anshetovih	Pəɾ Ənžkə	Pri Anžku
10	10	Woltouz	Boltovz	Pəɾ Bóltovc	Pri Boltovcu
11	11	Kosmatsch	Kosmazh	Pəɾ Kusmáč	Pri Kosmaču
13	13	Zherniuz	Zherne	Pəɾ Čərnét	Pri Črnetu
15	15	Spenka	Shpenko	Pəɾ Špənk	Pri Špenku
16	/	/	/	Pəɾ Kətólčan	Pri Katolčanu
18	/	/	/	Pəɾ Bárɓ	Pri Barbi
20	/	/	/	Pəɾ Salónarjə	Pri Salonarju
/	2	Semerekar	Smrekarjova Kajsha	/	/
/	5	Janzhizh	Janzhizh	/	/
/	8	/	Janzhizheva kajsha	/	/
/	12	Rahoth	Rahot	Pəɾ Rahót	Pri Rahotu
/	14	Petrouz	Shpenkova Kajsha	/	/

Vas Vesca je po ustnih virih nastala med 15. in 17. stoletjem. Ker menda graščak, ki je imel graščino v vasi Utik, ni imel svojih potomcev, je sedmim hlapcem razdelil enako veliko obdelovalnih površin in gozda na območju današnje Vesce. Ta območja so še danes lepo vidna na katastrskem zemljevidu. Prvotne domačije so bile Pri Smerekarju, Pri Kržiču, Pri Špenku, Pri Anžku, Pri Rahotu, Pri Kosmaču ter Pri Gorjancu. Na vrhu vasi pa je svojo kočo dobil tudi lovski in gozdni čuvaj – današnja domačija Pri Gobidovcu.

Pri Špenku so se okoli leta 1800 ukvarjali z gojenjem sviloprejk. Poleg hiše je stalo dodatno zidano poslopje za opravljanje te dejavnosti, v okolici domačije pa je bilo nasajenih osemnajst dreves murv, z listi katerih se so se gosence sviloprejk prehranjevale. Vsako zimo so se sviloprejke zabubile, iz njihovih zapredkov pa so lastniki pridobivali svilena vlakna.

Vojsko

Po domače: *Vújskə*, kje: na *Vújskəm*, domačin: *Vújšən*, domačinka: *Vújšənka*

Hišna številka	Stara hišna št.	Franciscejski kataster 1827	Status animarum 1870	Hišno ime narečno	Hišno ime poknjženo
1	19	Spizel	Špicel	Pər Špicəlnə	Pri Špicelnu
3	18	Maserke	Žnidar/Meserka	Pər Kubálc	Pri Kobalcu
5	15	Matheushaj	Matevžek	Pər Matévžkə	Pri Matevžku
6	12	Joshefouz	Jožefovc	Pər Józefovc	Pri Jožefovcu
7	10	Mecheoutz	Mihevc	Pər Məhévc	Pri Mihevcu
8	13	Gebenz	Gubanz	Pər Bánc	Pri Bancu
9	9	Baschel	Bašel	Pər Bášəlnə	Pri Bašelnu
10	8	Petstotnig	Matevžkova kajža	Pər Čərnívc	Pri Črnicu
11	6	Joshefouz	Jožefovčeva kajža/ Šuštar	Pər Šúštarjə	Pri Šuštarju
12a	5	Sirnig	Sirnikova kajža	Pər Mándəgarjə	Pri Mandegarju
13	4	Petstotnig	Pustotnik	Pər Pəstótnek	Pri Pustotneku
14	/	/	/	Pər Antón	Pri Antonu
16a	/	/	/	Pər Jágrə	Pri Jagru

Hišna številka	Stara hišna št.	Franciscejski kataster 1827	Status animarum 1870	Hišno ime narečno	Hišno ime poknjženo
18	/	/	/	Pər Klešij	Pri Klešiju
20	21	/	Petran	Pər Pətrán	Pri Petranu
22	7	Komar	Komar/Miha	Pər Míh	Pri Mih
/	1	Prek	Prek	/	/
/	2	Sirnig	Sirnikova kajža	/	/
/	3	Baschel	Bašelnova kajža	/	/
/	11	Sirnig	Sirnik	Pər Sírənk	Pri Sirniku
/	14	Gemmeind Haus	Soseskna kajža	/	/
/	16	Roshnig	Beržnik	Pər Bəržník	Pri Bržniku
/	17	/	Matevžkova kajža	/	/
/	20	/	Primoževic	/	/
/	22	/	Martin	/	/

Hišno ime Pri Antonu izhaja iz imena lastnika. Pri hiši se je najprej šaljivo reklo *Pər Zlékarjə*. Prvi nesojeni lastnik hiše naj bi na tem območju namreč kupil zemljišče ter želel na njem zgraditi hišo. Z gradnjo je le začel, po domače »je samo zléku«, a je ni nikoli dokončal. Nedokončano je prodal novemu lastniku, ki mu je bilo ime Anton, po njem pa je domačija dobila zdajšnje hišno ime.

Gospodar domačije Pri Jožefovcu je nekoč na lovu svojemu graščaku pred lok in puščico pripeljal velikega jelena. Bil je navaden kmet, ki je moral opravljati tlako in poravnovati predpisane dajatve. Po uspešnem lovskem pripetljaju je prejel listino, ki ga je povišala v svobodnjaka zaradi posebnih zaslug in ga tako med drugim rešila tudi tlake. (vir: Naši kraji nekoč, Turistično društvo Vodice)

... nekoč in danes ...

Zgoraj: Izsek karte franciscejskega katastra z večjim delom vasi Utik iz leta 1827 (SI ARS, AS 176, k. o. Bukovica L 339)

Spodaj: Izsek digitalnega letalskega posnetka dela Utika, leto 2014. (Javne informacije Slovenije, Geodetska uprava Republike Slovenije, DOF 050, 2014)